

"Косовското знаме со шест ѕвезди ни дава за право да веруваме дека ќе се подобри состојбата околу признавањето на човековите права на Гораните, затоа што и меѓународната заедница стои позади тој проект за решавање на правата на граѓаните, без разлика на која национална или верска популација ѝ припаѓаат. Но, не верувам дека тоа многу брзо ќе се случи затоа што во албанскиот национализам сè уште постои некоја поголема еуфорија дека е ослободител на овие територии на Косово", вели Исмаил Бојда, претседател на Сојузот на Македонците со исламска религија.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

ДОСТА НИ Е ОД ЛУЃЕ КОИ НА НАША СМЕТКА САКААТ ДА "ЌАРАТ" ВО ПОЛИТИЧКА СМИСЛА НА ЗБОРОТ, ИСМАИЛ БОЈДА

Владата на Република Македонија го призна Косово откако Собранието ја усвои Резолуцијата за негово признавање поднесена до законодавниот дом. Но, во текот на собраниската расправа беа одбиени три амандмани поднесени од опозицијата - Косово да даде цврсти гаранции дека ќе не признае под уставното име, заштита на националниот, образовниот и културниот интерес на правата на Гораните во Косово, но и да се заокружи демаркацијата со Косово.

Осврнувајќи се на одбиениот амандман за заштита на правата на Гораните на Косово, претседателот на Сојузот на Македонците со исламска религија, Исмаил Бојда, кој потекнува од Гора на Косово, вели:

"Ме зачудува фактот што одеднаш СДСМ се заинтересира за Гораните. За нас Гораните на Косово е неочекувано ваквото однесување на опозицијата, односно да не искористува како македонско малцинство во Косово, и да се пазари во наше име. Доста ни е од луѓе кои на наша сметка сакаат да 'ќарат' во политичка смисла на зборот. Доколку опозицијата не се сеќава, можеме да ја потсетиме на 15 септември 2002 година,

кога го укина член 11 од Законот за државјанство, односно стекнувањето македонско државјанство по потекло. Иако е добро тоа што конечно на опозицијата ѝ текна да каже два-три збора за нас Гораните, сепак ѝ порачуваме да не не искористува. Ако веќе не можат да ни помогнат тогаш и нека не ни одмагаат. Па, пред две години ние поднесовме Резолуција до Собранието за положбата и правата на Гораните. Оттогаш наваму, на Косово се случува многу работи. Регистриравме македонска заедница и отворивме канцеларија во с. Брод. Досега опозицијата за ништо не не праша, па како сега може да не злоупотребува со косовското признавање од страна на Македонија. Република Македонија прво треба да воспостави дипломатски односи, зашто не може да се бараат права на едно малцинство ако ние сè уште немаме воспоставено дипломатски односи со таа држава. Ние имаме трпение. Сме чекале толку години, ќе почекаме уште. Но, на Косово не се само Гораните, опозицијата требаше да ги спомне и Македонците во Призрен, Жупа и во другите делови од Косово".

ОБРАЗОВАНИЕ

Македонците на Косово, како што потенцира Бојда, не се признати ниту пред ескалацијата на состојбата во Косово, односно додека тоа беше во рамките на Србија. Со отворањето на канцеларијата во Брод интензивно работат на освестувањето на националната свест кај Гораните.

"Опозицијата - дополнува тој - не може само нас да не користи како предмет на разговор меѓу Македонија и Косово, иако ние таму сме многу мал процент, околу 9.000 луѓе. Но, треба да ја запознаеме опозицијата дека седумдесет отсто од Македонците добија македонски државјанства, а има и такви кои сè уште имаат проблем со личните карти, здравствените легитимации. Канцеларијата во Брод треба да се ангажира во однос на социјалната и на трудовата политика, бидејќи Гораните се лојални граѓани во сите држави".

Бојда објаснува дека ако веќе почнат разговорите меѓу Србија и Косово, тие ќе мора да се однесуваат и на трудовата политика, на признавањето на работниот стаж, здравственото осигурување, регулирањето на образовниот систем.

АКО НЕ МОЖЕТЕ ДА НИ ПОМОГНЕТЕ, НЕМОЈТЕ НИТУ ДА НИ ОДМОГНУВАТЕ!

ОБРАЗОВАНИЕ НА МАЈЧИН МАКЕДОНСКИ
ЈАЗИК ЗА МАКЕДОНЦИТЕ ВО ГОРА

Косовското знаме со шест ѕвезди ни дава право да веруваме дека ќе се подобри состојбата околу признавањето на човековите права, затоа што и меѓународната заедница стои позади тој проект за решавање на правата на граѓаните, без разлика на која национална или верска популација ѝ припаѓаат. Не верувам дека тоа многу брзо ќе се случи затоа што во албанскиот национализам сè уште има некоја поголема еуфорија дека тој е ослободител на овие територии на Косово, иако таму е присутна меѓународната заедница. Не можеме да речеме дека целиот албански народ е таков но, исто така, не можеме да прифатиме дека сите ние сме виновни за настанатата состојба на Косово, иако имаше дел кои работеа во српската, а сега има и такви кои работат во албанската администрација. Не можеме да бараме вина во луѓето".

Гораните од Косово ќе побараат реципроцитет во нивните права, односно оние права кои ги имаат Албанците во Македонија да ги имаат и Гораните на Косово.

"Како прво наше барање е статусот на образование, односно образување на македонски јазик, потоа Гора да се прогласи за еврорегион, граничниот премин Стрезимир-Рестелица да се преименува од времен во меѓународен граничен премин, да се направи патната мрежа и да се обезбеди превоз на релација Скопје-Маврово-Рестелица-Драгаш-Брод и во обратна насока. И сами сме свесни дека и ние ќе мораме да придонесеме за соживот. Ние и порано сме живееле со Албанците".

Завршувајќи го разговорот Бојда истакнува:

"Македонија никогаш нема да ја биде ако нема своја дијаспора. Сигурен сум дека еднаш засекогаш таа ќе го реши прашањето со Гораните, затоа што ние имаме релевантни докази дека Гора била под управа на Република Македонија до 1953 година".

На Косово живеат луѓе кои таму оствариле повеќе од 25 години работен стаж, но има и такви кои тоа го немаат регулирано повеќе од десет години.

"Овие луѓе работеа во српската државна администрација и таа ќе мора да им го реши прашањето со пензионирањето. Со косовската Влада ќе мораме да разговараме за процентуалната застапеност во државата, во однос на работата, образованието, здравството и за сите права кои треба да ги ужива еден човек, па дури и на Косово. Мислам дека ќе биде потешко регулирањето на образовниот систем во Косово, затоа што Гораните и до денес не се образувале на мајчиниот македонски јазик", вели претседателот на Сојузот на Македонците со исламска религија.

Сепак, вистината е дека Република Србија жестоко се спротивставува на новиот статус на Косово, па прашањето е дали тоа негативно ќе се одрази и врз Гораните.

Исмаил Бојда посочува:

"Сигурно дека негативно ќе се одрази и врз Гораните кои живеат во Србија, односно заминаа со српската ад-

министрација во Белград, Војводина и во другите делови на Србија. Србија треба да биде мудра во решавањето на настанатите проблеми, бидејќи ние ниту бевме, ниту сме проблем за решавање на состојбите, кои произлегоа од Албанците. Тие ќе мора да ја решат состојбата со Албанците, но и со самите себе, а ние ќе продолжиме да бидеме лојални граѓани на било која власт на Косово. Ние треба да живееме во држава во која се признаени човековите права".

РЕЦИПРОЦИТЕТ

Претседателот на Сојузот, потенцира:

"Не сум наклонет ниту кон едната ниту кон другата опција, но со признавањето на Косово Македонија ќе може да работи со правни субјекти. Како Горани ние не одлучуваме за признавањето на Косово. Сепак, сакаме еднаш засекогаш да се реши нашето прашање и тоа со која држава и со кои документи можеме да опстанеме на тие територии.